

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİM KİTAPLARININ KÜLTÜREL İÇERİĞİ

Dursun DEMİR

Öz: Bu çalışmada dil-kültür ilişkisinden hareketle yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla Dilset yayınları tarafından hazırlanan *Açılım Türkçe Ders Kitabı 1* adlı eser kültür aktarımı açısından incelenip değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda söz konusu kitapta bulunan Kültür Köşesi bölümlerinin hedeflendiği ölçüde kültürel öğeleri yeterince içermiş olduğu, buna karşın öğretici metinlerde kültürel öğelere çok az yer verildiği tespit edilmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda kültürel öğelerin aktarımında belirli bir plan takip edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türkçe, kültür, kültürel öğeler, dil, ders kitapları.

Cultural Content in Textbooks Teaching Turkish as a Foreign Language

Abstract: In this study the book *Açılım Turkish for Foreigners 1* was examined and analyzed from the points of cultural transmission which was written through language and culture relations for teaching Turkish to foreigners published by Dilset Publishing. As a result of the study it is seen that although Cultural Chapters include efficient cultural items, educatory chapters do not, beside of that it is mentioned that cultural items should be participated in the book more systematically.

Key words: Turkish, culture, cultural items, language, course books.

Giriş

Kültürler arası temas, ticaret, savaş ve göçlerin tarihi kadar eskiye gitse de bu temasın yönü, çeşitliliği ve etkisi sınırların kalktığı, genel ağın (internet) ve görsel medyanın her yere ulaşabildiği günümüz küresel dünyasındaki kadar yaygın olmamıştı. Yabancı dil öğretiminin neredeyse bütün devletlerin eğitim politikalarının temel bir parçası haline geldiği günümüzde bu temas herkesi sarmış; başka kültürlerin varlığı zihnimizin bir köşesinde mevcut teorik bir bilgi olmaktan çıkıp her gün kendisini gösteren bir realite halini almıştır.

Mevcut dil öğretim metotları bu kültürel temasın sonucu oluşan yakınlaşmanın gerektirdiği dil becerilerini insanlara kazandırmada yetersiz kalınca 1970’li yıllardan itibaren yabancı dil öğretim süreçlerine iletişimsel yaklaşım egemen olmaya başlamış ve bu yaklaşım da doğası gereği kültür kavramını eğitim ortamlarında daha çok konuşulur hale getirmiştir. Bu durum kültüre daha yakından, daha derinden bakma ihtiyacını doğurmuş ve sonuçta dilbilime “languaculture”, “culturalcompetence”, “interculturalcompetence” gibi yeni terimler kazandırmıştır.

Bu gün kültür, bazı araştırmacılar tarafından dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine ilaveten beşinci bir beceri olarak kabul edilmekte ve içeriği şu şekilde doldurulmaktadır:

- “Kültürel farkları algılama ve tanıma yeteneği
- Kültürel farkları kabul etme yeteneği
- Kültürel farkları takdir edip onlara değer verme yeteneği” (Garza, 2013, “Culture as a Fifth Skill,” para.4).

Tüm bu tesbitlerden hareketle dil öğretiminde kültür konusunun, ders kitaplarındaki ilgili metinlerin sıralama ve karşılaştırması yapılarak ele alınması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu sebeple çalışma için seçtiğimiz kitaptaki örnekler detaylı bir incelemeye tabi tutulmuş, metinler analiz edilmeye çalışılmıştır.

1. Konu, Yöntem ve Sınırlamalar

Bu çalışmada yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla Dilset yayınlarının hazırlanmış olduğu *Açılım Türkçe Ders Kitabı 1* başlıklı eser nitel doküman analizi kullanılarak kültür aktarımı açısından incelenmiş ve sonuçları tartışılmıştır. Aktarıma konu olan kültürel öğeleri tespit etmek için söz konusu kitaptaki okuma ve dinleme metinleri ile resimler dikkate alınmıştır. İncelemeye alınan metin ve resimler kültürel öğeleri içerip içermemesi bakımından değerlendirilmeye tabi tutulmuştur.

Çalışma, 12–16 yaş arasındaki öğrenciler için hazırlanmış bulunan, 8 üniteden oluşan ve özellikle yurt dışındaki özel okullarda ders kitabı olarak kullanılan *Açılım Türkçe Öğretim Seti*'nin A1 seviyesindeki ilk kitabı ile sınırlıdır. Araştırmanın hacim bakımından içeriğinin sınırlı tutulması gerektiğinden serinin diğer kitapları kapsam dışı tutulmuştur.

2. Dil ve Kültür

2.1. Kültür

En eski ve klasik kültür tanımlarından birisini yapmış olan Tylor'a göre "Kültür, insanın bir toplumun üyesi olması dolayısıyla elde ettiği bilgi, inanç, sanat, ahlak, hukuk, gelenek, diğer yetenek ve alışkanlıkları kapsayan çok karmaşık bir bütündür" (1920, s. 1). Bu tanımdan da anlaşılacağı gibi insan kültürle doğmaz; onu daha sonra toplumdaki edinir ve kültürü edinmenin amacı toplumun kabul edeceği davranışlar sergilemektir (Goodenough, 1964).

Kültür aslında bir yaşam tarzıdır ve görünen ve görünmeyen olmak üzere iki farklı seviyesi vardır. Kültürün görünen kısmında mimari, coğrafya, jestler, mimikler ve kıyafetler bulunurken, görünmeyen kısmında ise toplumun normları, fikir ve tercihleri veya zevkleri gibi nispeten ilk bakışta görünmesi, fark edilmesi daha zor olan öğeler bulunur.

2.2. Dil Kültür İlişkisi

Dil kültür ilişkisine dil açısından bakacak olursak dili kültürün bir taşıyıcısı ve koruyucusu olarak görürüz. Taşıyıcısıdır çünkü tarih boyunca nesilden nesile kültür aktarımının en büyük aracı dil olmuştur. Aynı ilişkiye kültür açısından baktığımızda ise kültür dili dilbilimsel ve pedagojik olmak üzere iki yönden etkiler (McKay, 2003, s. 2). Dilbilimsel olarak kültür dilin semantik, edimbilim ve söylem özelliklerini etkilerken pedagojik olarak kültür, dil öğretim materyallerinin seçimini etkiler. Çünkü “materyallerin kültürel içeriği ile kullanılan metodun kültürel alt yapısı konularında tercihler yapılmalıdır” (McKay, 2003, s. 2).

Eski çağlardan günümüze dil öğretim metotları değişse de dil öğretiminde materyallere yani yazılı veya görsel metinlere -ki Krashen (1988) bu metinler için anlaşılır girdi terimini kullanır- her zaman ihtiyaç olmuştur ve bundan sonra da olacaktır. İster hedef dil, isterse kaynak dil hangi ortamda üretilmiş olursa olsun bu metinler kültürel özellikler taşıyacaktı. Çünkü her metin bir bağlamda oluşturulacak ve hiçbir bağlam da kültürden bağımsız olmayacaktır. Dolayısıyla farkında olalım ya da olmayalım öğrenciler dil öğrenirken kültür de öğrenecek; öğreticiler de aynı şekilde dil öğretirken kültür de öğretmiş olacaklardır. Bu gerçekten hareketle Byram kültürü yabancı dil eğitiminin gizli müfredatı olarak görür ve “dil öğretimi kültür öğretimidir” der (1989, s. 42).

Yabancı dil öğretimi sadece yeni kelimelerin, ifadelerin, sentaktik yapıların değil; aynı zamanda dilin ayrılmaz bir parçası olan kültürel öğelerin de öğretimidir (Thanasoulas, 2001). İnsanlara nasıl hitap edileceğinin, nasıl teşekkür edileceğinin, nasıl ricada bulunulacağına ve kişinin muhatabıyla nasıl hemfikir olup ona nasıl karşı çıkacağına, kısacası kiminle nasıl konuşulacağına kültürel olarak uygun şekillerinin de öğrenilmesi gerekmektedir. Zira öğrenci bilmeli ki kendi toplumunda herhangi bir durumda uygun olan bir davranış ya da konuşma başka bir toplumdaki bezer bir durumda uygun olmayabilir (Peterson&Coltrane, 2003). Örneğin çoğu Avrupa ülkesinde sınıfta öğretmene ve evde anne babaya isimleri ile hitap edilebilir ama bu Türkiye’de kabul edilebilecek bir davranış değildir. Konuşurken muhatabımıza yakın durmak ve onun omzuna elimizle temas etmek bizde yakınlık ve samimiyet ifadesi iken aynı davranış İtalya’da mesela hoş karşılanmamaktadır.

Aynı anlamın farklı hareket ve yansıma seslerle ifade edildiği durumlar da vardır: İtalyanlar üç rakamını parmakları ile göstermek için başparmak, işaret parmağı ve orta parmağı kullanırken Türkler işaret parmağı ile yanındaki diğer iki parmağı kullanır. Horozlar öterken birbirine benzer sesler çıkarıyor olmalarına rağmen bu sesler ve ötüş biçimi yazıya aktarılırken İngilizcede “cock-a-doodle-do”, İtalyancada “chicchirichi” diye öterken Türkçede “ü ürü ü ü ü ü ü ü ü” diye ifade edilir. Yemek yiyen birisine Türkler “afiyet olsun”

diyerek yemek sonrasına atıfta bulunurlarken Amerikalılar ise “*enjoy your meal*” diyerek yemek esnasına atıfta bulunurlar.

Bazı durumlarda ise kullanılan ibarenin diğer dilde muadili yoktur. Örneğin Türkler tıraş olan/olmuş birisine “*saatler olsun*” (aslî sıhhatler olsun) derken İngiliz ve İtalyanlar bu tür durumlarda hiçbir şey demezler. Benzer şekilde İtalyancada anlaşılmayan bir durum veya cevabı bilinmeyen bir soruyla karşılaşıldığında bilmiyorum anlamında “*boh!*” sesi çıkarılır ama Türkçede böyle bir şey rastlanmaz.

Dil kültür ilişkisinin en bariz görüldüğü alanlardan birisi de atasözleri ve deyimlerdir. Herhangi bir dildeki bir atasözünün muadilini başka bir dilde bulmak genellikle mümkündür. Ne var ki çoğu zaman aynı mana değişik simgeler, resimler ve kelimeler kullanılarak ifade edilir. Bu anlamda Ciccarelli (1996) güzel bir örnek sunar: “Nazar değmesin” anlamında İtalyanlar “*toccareferro*”, İngilizler ise “*knock on wood*” deyimlerine başvururlar. Bu deyimlerde İtalyanlar demir kelimesini kullanırken (demire dokunmak) İngilizler odun kelimesini (oduna vurmak) kullanmışlardır. Bunun sebebi geçmişin günlük hayatında saklıdır: İtalya’da eskiden taş ana inşaat malzemesi iken İngiltere’de ağaç bu iş için en ideal malzeme imiş ve İtalya’da evler taştan yapıldıktan sonra demir bir çerçeve ile sağlamlaştırıldığından demir bir İtalyan için güven ve sağlamlığın ifadesi olduğundan deyimde ağaca tercih edilmiştir. Bu tür örneklerden hareketle Ciccarelli (1996) yeni bir dil öğrenmenin farklı tarihsel ve kültürel bakış açılarıyla şekillenmiş işaretlerin, gerçeklerin, simgelerin olduğu değişik bir dünyaya adım atmak anlamına geldiğini ve bunun da öğrencilerin yeni bir dil öğrenmeye ikna edilmesinde kullanılabileceğini ifade eder.

2.3. Kültür Öğretiminin Amaçları

Yukarıda anlatılmaya çalışıldığı gibi dil ile kültür arasında çok sıkı bir bağ var ve bu bağ kültürü bilen insanlar için alınan mesajdaki anlamın çözümlenmesine yardımcı olurken kültürü bilmeyen insanlar içinse bir handikap oluşturabilmektedir.

Türkçede “*insan tanımadığının düşmanıdır*” diye güzel bir atasözü vardır. Öteki kavramı öteden beri hep negatif çağrışımlar yapı gelmiştir. Kültür öğretiminden beklenen en temel şey işte bu ötekini daha yakından tanımaya yardımcı olup ona olan negatif bakış açılarını yıkmasıdır. Bu ana amaca ilaveten kültür öğretiminin diğer amaçlarını kısaca şöyle özetleyebiliriz:

- a) Yaş, cinsiyet, sosyal sınıf ve ikamet edilen yer gibi sosyal değişkenlerin insanların nasıl konuşup davranacaklarını etkilediğini öğrencilerin anlamalarına yardımcı olmak (Seelye, 1981).

- b) Öğrencilerin hedef kültüre olan meraklarını arttırıp o kültüre sahip insanlara karşı empati yapmalarını sağlamak (Seelye, 1981).
- c) Öğrencileri açık fikirli olmaya yönlendirip yabancı kültürlerle karşı öğrencide olumlu bir tavır geliştirmek (Sercu, 2005).
- d) Öğrencilerin kendi kimlik ve kültürlerini daha iyi kavramalarına yardımcı olmak (Sercu, 2005).
- e) Öğrencilere hedef dildeki kelime ve ibarelerin kültürel kökleri olduğunu hatırlatmak (Seelye, 1981).

Bu amaçlar doğrultusunda eğitim verildiğinde öğrencilerin kültürel yetisi gelişecek ve dil becerisi daha da kalıcı hâle gelecektir.

3. Bulgular ve Yorumlar

Açılım Türkçe Ders Kitabı 1 A1 seviyesinde olup *Selamlaşma, Hâl Hatır Sorma, Eşyalar, Günler-Dersler, Eylemler, Aylar-Mevsimler, Ülkeler-Şehirler* ve *Aile* başlıklı 8 üniteden oluşmaktadır.

Bu kitabı mevcut diğer kitaplardan ayrı kılan özellik, kültür öğretimini hem Byram'ın (1989) ifade ettiği ve muadillerinin yaptığı gibi örtük olarak yapması; yani kültürel öğeleri okuma ve dinleme metinleri içerisine yerleştirmiş olması ve hem de bunu son ünite hariç ilk 7 ünitenin sonuna eklediği 'Kültür Köşesi' bölümleri ile açıkça yapmasıdır. Dolayısıyla biz de çalışmamızda bu kitaptaki kültürel öğeleri incelerken bu ayrımı dikkate alıp verileri iki ayrı tabloda göstermeyi uygun bulduk. Tablo 1'de metinlerde örtük olarak verilen kültürel öğeler gösterilirken Tablo 2'de açıkça öğretimi yapılan kültürel öğeler yer almaktadır.

Tablo 1. Açılım Türkçe Ders Kitabı 1'deki Metinlerde Yer Alan Kültürel Öğeler

Sayfa	Kültürel Öğeler
18	Hoş geldiniz, hoşça kalın, güle güle
43	Nemrut Dağı resmi
68	Öğretmenim! (öğrencinin öğretmene hitabı)
80, 90, 95	Türk bayrağı
98	Kız Kulesi resmi
92	İstanbul Ortaköy Camii
94	Abdullah Gül'ün resmi
102,106	abla, ağabey kelimeleri
111	Türkiye'de kullanılan kız ve erkek adları listesi (140 erkek adı, 81 kız adı)

Tablo 1’de de görüldüğü gibi *Açılım Türkçe Ders Kitabı 1*’deki metinlerde kültürel öğeler yok denecek kadar azdır. Bunun sebebi aşağıda Tablo 2’de de görüleceği üzere ünite sonlarında bulunan ve her biri iki sayfadan oluşan Kültür Köşesi bölümlerinin kültürel öğeleri yeterince verdiği düşüncesi olabilir. Ama yine de her ne kadar temel seviyede bir kitap da olsa metin içlerinde ve kenarlarda bu metinleri destekleyen görsellerde daha fazla kültürel öğeye yer verilebilirdi ve verilmeliydi. Mesela kitap genelinde kullanılan 14 haritadan birisi Türkiye haritası olabilirdi. Mutfak resimlerinin olduğu yerlerde çaydanlık resmi yerleştirilebilirdi. Resimlerdeki taşıtlardan birisine Türkiye plakası konabilirdi. Sayfa 32 de telefon görüşmesi var ama konuşanlar “Alo!” ve “Efendim!” demeden söze başlıyorlar. 13 farklı yerde öğrenciler dış kapağı okuyucuya dönük olan kitapları okuyorlar. Bu okunan kitaplardan birisi bile bir Türk yazara ait olabilirdi. Eylemler adlı 5. ünite de müzik dinlediğini ifade eden öğrenci klasik bir Türk şarkısının adını verebilirdi. Aynı yerde televizyon seyretme fiili verilip ekranda bir Türk filmi gösterilebilirdi. 66. sayfada mektup yazan öğrenci resmi var ama yazdığı mektup boş görünüyor. Hâlbuki kültürel özellik taşıyan bir giriş bölümü (“Sevgili Anneciğim” gibi) resimde gösterilebilir ve yanına üzeri Türkçe adreslerle doldurulmuş bir zarf konulabilirdi. Sayfa 105’te keman çaldığını söyleyen öğrenci saz çalıyor olabilirdi. Hiç deyim ve atasözüne yer verilmemiş olması ve görsellerin fotoğraflardan değil de çizme resimlerden oluşması da bir eksiklik olarak ayrıca not edilmelidir.

Tablo 2. *Açılım Türkçe Ders Kitabı*’ndaki Kültür Köşesi Bölümlerinde Yer Alan Kültürel Öğeler

Kültür Köşesi	Kültürel Öğeler
Hoş Geldiniz Sayfa: 27, 28	Bu bölümde Türkiye hakkında genel bilgiler verilmiştir. Bunlar; Türkiye’nin resmi dili, başkenti, yönetim şekli, yönetim biçimi, kurucusu, yüz ölçümü, nüfusu, para birimi, milli marşı, milli renkleri, dini bayramları ve milli günleri hakkındadır. Ayrıca bu bilgiler Türk lokumu, Truva atı, İshak paşa sarayı, yağlı güreş, Maraş dondurması, Van kedisi, Pamukkale, THY uçağı, Haliç ve İstanbul Boğazı, Kız Kulesi, Galata Kulesi, Apollo Tapınağı, Zeybek oyunu, Semazen ve Mevlana türbesi görselleri ile de desteklenmiştir.
Kıtaların Buluştuğu Şehir: İstanbul Sayfa: 39, 40	İstanbul’un kısa tarihi ile birlikte önemli bazı tarihi ve turistik yerleri hakkında görseller eşliğinde tanıtıcı bilgiler verilmiştir. Tanıtılan yerler şunlardır: Sultanahmet Meydanı, Çırağan Sarayı, Dikilitaş, Galata Kulesi, Kız Kulesi, Kapalı Çarşı ve İstiklal Caddesi

Medeniyetler Beşiği Sayfa: 51, 52	Bu bölümde Anadolu medeniyetler beşiği olarak adlandırılmış ve İstanbul ve Anadolu'daki bazı tarihi ve turistik mekânlar görseller eşliğinde kısaca tanıtılmıştır. Tanıtılan yerler şunlardır: Dolmabahçe Sarayı, Yerebatan Sarnıcı, Efes Artemis Tapınağı, Sultanahmet Cami, Ayasofya, Sümela Mastırı, Boğaziçi Köprüsü, Safranbolu Evleri ve Nemrut Dağı
Turistik Yerler Sayfa: 63, 64	Görseller eşliğinde tanıtılan turistik yerler: Ölü Deniz, Pamukkale Travertenleri, Uludağ, Kapadokya, İstanbul Boğazı, Aspendos Antik Tiyatrosu, Truva ve Düden Şelalesi
El Sanatları Sayfa: 75, 76	Tarihten günümüze süzülüp gelen klasik Türk el sanatlarından olan ebru, çini, bakırcılık, kilim, hat sanatı ve minyatür hakkında kısa tanıtıcı bilgiler görseller eşliğinde verilmiştir.
Afiyet Olsun! Sayfa: 87, 88	Adından da anlaşılacağı gibi bu bölüm Türk damak tadını yansıtan Adana kebabı, sarma, Türk kahvesi, baklava, döner, lokum, fındık, Antep fıstığı ve çay gibi yiyecek-ışeceklerin hakkında kısaca bilgiler vermektedir.
Ünlü Türkler Sayfa: 99, 100	Ünlü Türkler adı altında kısaca tanıtılan kişiler: Mustafa Kemal Atatürk, Naim Süleymanoğlu, Orhan Pamuk, Mevlana, Yunus Emre, Nasreddin Hoca, Mehmet Akif Ersoy ve Piri Reis

Kültür Köşesi bölümleri kitabın son ünitesi hariç diğer ünitelerin sonlarına yerleştirilmiş ikişer sayfadan oluşmaktadır. Toplam 14 sayfa olarak düzenlenmiş olan bu bölümlerde görseller eşliğinde Türk kültürü tanıtılmaya çalışılmıştır. Tanıtım için kullanılan metinlerin altına İngilizce karşılıkları da yazılmış ki hitap ettiği öğrencilerin dil seviyesi dikkate alındığında bu olumlu bir ayrıntı olarak göze çarpmaktadır. Birinci bölüm özellikle Türkiye hakkında genel bilgiler vermesi dolayısıyla övgüyü hak etmektedir. Bu gün orta öğretim hayatları boyunca yaklaşık 8 sene İngilizce eğitimi alan Türk öğrencilerin 'İngiltere' ile 'Birleşik Krallık' arasındaki farkı bilmiyor olmalarının temelinde bu tür kültürel eksiklikler yatıyor olsa gerektir.

Diğer kültür köşelerinde İstanbul, el sanatları, yiyecek-ışecek kültürümüz, Türk büyükleri ve Türkiye'nin önemli bazı tarihi ve turistik yerlerinin tanıtımı yapılmıştır ki yukarıda bahsedilen ve metin içlerinde görülen kültürel eksiklikler giderildiğinde A1 seviyesi için bu kadar kültürel ögenin yeterli olduğu söylenebilir.

Sonuç

Yabancı dil öğretiminin kültürel bir boyutu olduğu artık herkes tarafından kabul edilmektedir. Bundan sonra yapılacak olan hangi kültürel öğelerin nasıl daha etkili bir şekilde sunulabileceğinin planlamasını yapmak ve kültürel konularda yabancı dil öğreticilerini daha bilinçli hale getirmek olmalıdır. Çünkü onlar bir anlamda yabancı kültür öğreticileri konumuna da gelmiş bulunmaktadır. Buradan hareketle şu önerilerde bulunmak mümkündür:

- a) Yabancılar için hazırlanmış Türkçe ders kitaplarına kısa bir göz atıldığında görülecektir ki kültürel öğeler plansız, gelişigüzel bir şekilde metinlere yerleştirilmiştir. Oysa hangi üniteye hangi yapı ve kelimelerin verileceğinin önceden belirlendiği gibi aynı üniteye hangi kültürel öğelere ne şekilde yer verileceğinin de belirlenmesi gerekmektedir.
- b) Bu kültürel öğeler metinlere yerleştirilirken öğrencilerin ihtiyaçları ve dil seviyeleri dikkate alınmalıdır.
- c) Kültürel öğeler mümkün mertebe özgün görsellerle (fotoğraflarla) desteklenmelidir.
- d) Kültürel öğeler sadece yazılı metinlere değil, dinleme metinlerine ve varsa video gibi dijital ortamlara da taşınmalıdır.
- e) Günlük hayatta en çok kullanılan kültürel öğeler (çay, simit, dolmuş, afiyet olsun vs. gibi) daha erken ve daha sıklıkla verilmelidir.
- f) Sınıflara öğretim amaçlı nesnelere götürülecekse çaydanlık, tepsi, simit ve ayran gibi kültürel özellikleri olanlar tercih edilebilir.
- g) Kültürel öğelerin verilişi konusunda öğretmen kitaplarına da gerekli bilgiler konmalıdır.

Kaynakça

- Byram, M. (1989). *Cultural Studies in Foreign Language Education*. Clevedon – Philadelphia: Multilingual Matters.
- Ciccarelli, A. (1996). Teaching Culture Through Language: Suggestions for the Italian Language Class. *Italica*, 73(4),563-576. 13 Aralık 2013 tarihinde <http://www.jstor.org/stable/479507> adresinden erişildi.
- Garza, T. (2013). *Foreign Language Teaching Methods*. 27 Aralık 2013 tarihinde <http://coerll.utexas.edu/methods/modules/culture/01/> adresinden erişildi.
- Goodenough, W. (1964). *Cultural Anthropology and Linguistics. Language in Culture and Society* in (pp. 36-39). (Hymes, D. H., Ed.). New York: Harper & Row.
- Krashen, S. D. (1988). *The Input Hypothesis: Issues and Implications*. New York: Longman.
- McKay, S. L. (2003). The Cultural Basis of Teaching English as an International Language. *TESOL Matters*, 13(4). 21 Kasım 2013 tarihinde <http://khaliqbashar.blogspot.com/2012/05/cultural-basis-of-teaching-english-as.html> adresinden erişildi.
- Peterson, E. & Coltrane, B. (2003). *Culture in Second Language Teaching*. Eric Digest Edo-FI-03-09. 10 Aralık 2013 tarihinde http://www.cal.org/resources/digest/digest_pdfs/0309peterson.pdf adresinden erişildi.
- Seelye, H. N. (1981). *Teaching Culture*. Illinois: National Textbook Company. 31 Mayıs 2014 tarihinde <https://archive.org/stream/teachingcultures00seel#page/38/mode/2up> adresinden erişildi.
- Sercu, L. (2005). *Foreign Language Teachers and Intercultural Competence: An International Investigation*. Clevedon, GBR: Multilingual Matters. 11 Aralık 2013 tarihinde <http://site.ebrary.com/lib/gop/docDetail.action?docID=10110140&p00=foreign%20language%20teachers%20intercultural%20competence> adresinden erişildi.
- Thanasoulas, D. (2001). The Importance of Teaching Culture in the Foreign Language Classroom. *Radical Pedagogy*, 3(3). 26 Kasım 2013 tarihinde http://www.radicalpedagogy.org/radicalpedagogy94/The_Importance_of_Teaching_Culture_in_the_Foreign_Language_Classroom.html adresinden erişildi.
- Tylor, E. B. (1920). *Primitive Culture*. London: John Murray. 18 Mayıs 2014 tarihinde <https://archive.org/stream/primitivculture01tylouof#page/n17/mode/2up/search/belief> adresinden erişildi.

